

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Elišky Cihlářové, JUDr. Bohuslava Hnízdila, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Václava Novotného, JUDr. Petra Příhody a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce **h. z. T.,** o. s.**,** zastoupeného JUDr. Alešem Janů, advokátem se sídlem v Táboře, Husovo náměstí 531, proti žalovanému **Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost** se sídlem v Praze 1, Senovážné náměstí 9, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ve věci neposkytnutí informace,

takto:

I. Rozhodnutí Státního úřadu pro jadernou bezpečnost o rozkladu žalobce ze dne 29. 5. 2002 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 5 650,- Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Aleše Janů, Tábor, Husovo nám. 531.

Odůvodnění:

Žalovaná zamítla dne 29. 5. 2002 rozklad žalobce a potvrdila Žalobou podanou v zákonné lhůtě u Vrchního soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, jímž byl zamítnut jeho rozklad ze dne 29. 5. 2002 a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Žalobce v žalobě uvedl, že požádal žalovaného dopisem ze dne 26. 4. 2002 o poskytnutí informací podle zák. č. 106/1999 Sb. ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o poskytování informací“) a ve stanovené patnáctidenní lhůtě (§ 14 odst. 3 citovaného zákona) nebyla informace poskytnuta a žádost nebyla ani jiným způsobem vyřízena. Proto žalobce po uplynutí uvedené lhůty podal proti fiktivnímu negativnímu rozhodnutí dne 29. 5. 2002 rozklad a rozkladový orgán opět v zákonné lhůtě, která skončila nejpozději 14. 6. 2002, nerozhodl. Proto platí opět zákonná fikce rozhodnutí a dnem doručení tohoto fiktivního rozhodnutí je 15. 6. 2002. Žalobce označil obě fiktivní rozhodnutí za absolutně

nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů. Napadené rozhodnutí žalovaného má zákonnou fikcí daný výrok, ale postrádá jakoukoliv formu, obsah a důvody. Žalobci se v této fázi s ohledem k absolutní důvodové nepřezkoumatelnosti jeví nadbytečné, aby soud jako první předjímal meritorní názory k vyřízení žalobcovy žádosti o poskytnutí informace.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že rozklad žalobce obdržel dne 30. 5. 2002 a vyřídil jej tak, že žalobci v plném rozsahu vyhověl. Vyjádřil nesouhlas s argumentací týkající se nedodržení zákonem stanovené patnáctidenní lhůty, z níž žalobce odvozuje, že uplynula nejpozději dne 14. 6. 2002, protože podle § 20 odst. 4 zákona o poskytování informací se na počítání lhůt a na řízení podle § 15 a § 16 vztahuje zákon č. 71/1967 Sb. ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“) s výjimkou ustanovení o obnově řízení a o přezkoumávání rozhodnutí mimo odvolací řízení, nestanoví-li tento zákon jinak. Z výkladu tohoto ustanovení lze podle žalovaného dovodit, že na řízení o rozkladu se vztahuje též § 57 odst. 2 a § 61 odst. 3 správního řádu. Vedoucímu ústředního orgánu státní správy pak s odvoláním na § 16 odst. 3 zákona o poskytování informací běží, počínaje dnem, kdy mu byl rozklad předložen, patnáctidenní lhůta k rozhodnutí o rozkladu. Logicky tedy lze dále výsledně dokazovat, že rozhodnutí vedoucího ústředního orgánu státní správy o podaném rozkladu musí být učiněno nejpozději do 45 dní ode dne, kdy rozklad došel povinnému subjektu. Z toho plyne pro danou věc závěr, že žalovaný vyřídil podaný rozklad v zákonné lhůtě, neboť byl doručen žalovanému dne 30. 5. 2002 a ten v rámci třicetidenní zákonné lhůty rozhodl podle tohoto ustanovení (rozhodl správní orgán, který měl napadené rozhodnutí vydat) a vyhověl žalobci v plném rozsahu s tím, že rozhodnutí bylo odesláno 19. 6. 2002. S ohledem na výše uvedené žalovaný tvrdí, že postupoval v souladu s platnými zákony a neporušil žádný právní předpis. Proto navrhl zamítnutí žaloby.

Protože Vrchní soud v Praze ve věci do 31. 12. 2002 nerozhodl, převzal dnem 1. 1. 2003, kdy nabyl účinnosti zákon č. 150/2002 Sb. (dále jen s. ř. s.), v souladu s § 132 s. ř. s. neskončenou věc, u níž byla dána věcná příslušnost vrchního soudu, Nejvyšší správní soud, aby v ní dokončil řízení.

Podle § 130 odst. 1 s. ř. s. se řízení podle části páté hlavy druhé o. s. ř. účinného do 31. 12. 2002, v nichž nebylo rozhodnuto do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního tohoto zákona. Účinky procesních úkonů v těchto věcech učiněných zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení s. ř. s.

Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce dopisem dne 26. 4. 2002 požádal žalovaného o poskytnutí informací. Na tuto žádost správní orgán I. stupně v zákonné lhůtě patnácti dnů nijak nereagoval, a proto žalobce podal dne 29. 5. 2002 rozklad. Na rozkladu je podací razítko žalovaného s datem 30. 5. 2002 a uvedením č. j. 9065. Dne 18. 6. 2002 vydal žalovaný podle § 57 odst. 1 správního řádu rozhodnutí č. j. 3386/2.0/02/Koll, kterým vyhověl rozkladu žalobce a poskytl mu požadované informace s odůvodněním, že požadované informace nebyly poskytnuty výhradně z časových důvodů.

Podle § 15 odst. 1 zákona o poskytování informací pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá o tom ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí. Podle odst. 4 citovaného zákona jestliže orgán ve lhůtě pro vyřízení žádosti neposkytl informace či nevydal rozhodnutí podle odst. 1 citovaného ustanovení, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým informace odepřel. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do patnácti dnů ode dne, kdy

uplynula lhůta pro vyřízení žádosti. Podle § 16 odst. 3 zákona o poskytování informací rozhodne odvolací orgán o odvolání do 15-ti dnů od předložení odvolání povinným subjektem. Jestliže v uvedené lhůtě o odvolání nerozhodl, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil; za den doručení tohoto rozhodnutí se považuje den následující po uplynutí lhůty pro vyřízení odvolání. Podle odst. 5 citovaného ustanovení lze proti rozhodnutí ústředního orgánu státní správy o odmítnutí žádosti podat rozklad, o kterém rozhoduje vedoucí ústředního orgánu státní správy. Ustanovení odstavců 1, 3 a 4 § 15 zákona o poskytování informací platí pro rozklad obdobně.

V dané věci je stěžejní spornou otázkou, od kterého okamžiku počíná běžet lhůta pro vydání rozhodnutí o rozkladu ve smyslu § 16 odst. 3 zákona o poskytování informací, neboť žalobce dovozuje, že mu bylo dne 15. 6. 2002 fiktivně doručeno rozhodnutí žalovaného, jímž byl zamítnut jeho rozklad ze dne 29. 5. 2002, zatímco žalovaný se domnívá, že rozhodnutí o rozkladu musí být učiněno do 45 dnů ode dne, kdy rozklad došel povinnému subjektu.

Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 21. 5 2003, čj. 7 A 130/2001 – 39 vyslovil právní názor, že lhůta k rozhodnutí o rozkladu podle § 16 odst. 3 zákona o poskytování informací počíná běžet ode dne doručení rozkladu podatelně ústředního orgánu státní správy.

Tříčlenný senát Nejvyššího správního soudu, který měl podle rozvrhu práce Nejvyššího správního soudu o předmětné věci jednat a rozhodnout, dospěl při svém rozhodování k právnímu názoru odlišnému od právního názoru vyjádřeného Nejvyšším správním soudem ve shora citovaném usnesení, a proto usnesením ze dne 23. 10. 2003, č. j. 7 A 76/2002 – 41 postoupil věc podle § 17 odst. 1 s. ř. s. k rozhodnutí rozšířenému senátu.

Rozšířený senát se ve sporné právní otázce ztotožnil s právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve výše uvedeném rozhodnutí.

Při přezkoumávání napadeného rozhodnutí vycházel Nejvyšší správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).

Podle § 61 odst. 1 správního řádu lze proti rozhodnutí ústředního orgánu státní správy vydanému v I. stupni podat u tohoto orgánu ve lhůtě 15-ti dnů ode dne oznámení rozhodnutí rozklad. O rozkladu podle odst. 2 citovaného ustanovení rozhoduje vedoucí ústředního orgánu státní správy. Z citovaného ustanovení tak vyplývá, že rozhoduje-li ústřední orgán státní správy jako správní orgán I. stupně o právech a povinnostech fyzických a právnických osob, byla pravomoc k rozhodnutí o řádném opravném prostředku proti takovému rozhodnutí, jímž je rozklad, vzhledem k neexistenci instančně nadřízeného správního orgánu, svěřena vedoucímu tohoto ústředního orgánu státní správy, který napadené rozhodnutí vydal. Z toho také vyplývá podstatný rozdíl mezi odvoláním a rozkladem spočívající v tom, že rozklad nemá devolutivní účinky, tzn. že oprávnění rozhodnout o rozkladu nepřechází na správní orgán nejblíže vyššího stupně. V důsledku toho nelze v plném rozsahu aplikovat ustanovení o odvolacím řízení na řízení o rozkladu. Proto je stanovena jen přiměřenost používání ustanovení o odvolacím řízení na řízení o rozkladu (§ 61 odst. 3 správního řádu). Z toho je pak nutno dovodit, že je pojmově vyloučena aplikace § 57 odst. 2 správního řádu, která by jinak, podle § 61 odst. 3 správního řádu a § 16 zákona o poskytování informací, přicházela v úvahu. V případě rozkladového řízení je orgán, který rozhoduje o rozkladu, a správní orgán I. stupně, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno, jedním správním orgánem, v daném případě se jedná o Státní úřad pro jadernou bezpečnost, a je pouze rozdílné, kdo v jeho rámci jako

funkčně příslušný rozhoduje. Proto nemůže běžet 30-ti denní lhůta pro předložení rozkladu k rozhodnutí, jak je tomu u odvolacího řízení, a lhůta pro vydání rozhodnutí o rozkladu podle § 16 odst. 3 zákona o poskytování informací počíná běžet ode dne doručení rozkladu podatelně ústředního orgánu státní správy. Pokud tedy žalobce doručil žalovanému rozklad dne 30. 5. 2002, vydal žalovaný ve smyslu ustanovení § 16 odst. 3 a 5 zákona o poskytování informací rozhodnutí dne 14. 6. 2002, tzn. nastala právní fikce, že o podaném rozkladu bylo vydáno rozhodnutí, jímž byl žalobcem podaný rozklad zamítnut a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno, a za den doručení tohoto rozhodnutí se považuje den 15. 6. 2002.

Vydal-li žalovaný dne 18. 6. 2002 rozhodnutí č.j. 3386/2.0/Koll, jímž rozkladu žalobce vyhověl, jedná se o nulitní rozhodnutí, protože vydání rozhodnutí podle § 57 odst. 1 správního řádu je sice přípustné, ale musí se tak stát ve lhůtě 15-ti dnů od podání rozkladu, což se v daném případě nestalo.

Rozhodnutí, jehož vydání je konstruováno právní fikcí, je podle názoru Nejvyššího správního soudu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. V takovém případě je sice zřejmé, že podaný rozklad byl zamítnut, ale nelze již dovodit, jaké důvody vedly žalovaného k odepření informací. Vzhledem k tomu, že existence napadeného rozhodnutí je vázána na zákonnou fikci jeho vydání, nemůže obsahovat odůvodnění, v němž správní orgán v souladu s ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu uvádí, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. V daném případě by tak musel soud nahrazovat činnost správního orgánu a dovozovat, na základě jakých skutkových a právních závěrů mohly být námitky uplatněné v rozkladu shledány neopodstatněnými, popř. jaké důvody mohly vést k negativnímu rozhodnutí, což je nepřípustné.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí pro vady řízení zrušil a podle odst. 4 citovaného ustanovení vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V souladu s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. rozhodl Nejvyšší správní soud ve věci bez nařízení jednání.

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobci, který měl ve věci úspěch, vznikly s tímto řízením náklady zaplacením soudního poplatku v částce 1000,- Kč a odměny za právní zastoupení v částce 3 650,- Kč (3 500,- Kč podle § 11 vyhl. č. 484/2000 Sb. a 2x 75,- Kč podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 4. listopadu 2003

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu